

DF-3025

B. Sc. (Sem. III) Examination

March / April - 2016

Chemistry : Paper - III

(Inorganic Chemistry)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના / Instructions :

(1)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="B. Sc. (Sem. III)"/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="Chemistry : Paper - III"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="5"/>	Section No. (1, 2,.....) : <input type="text" value="1,2"/>
Student's Signature	

(2) પ્રશ્ન નંબર 1 થી 20 એક માર્ક્સના રહેશે. પ્રત્યેક ખોટા જવાબ માટે -0.25 ગુણ બાદ કરવામાં આવશે.

Question No. 1 to 20 (1 mark) - For every wrong answer -0.25 marks will be deducted.

(3) પ્રશ્ન નંબર 21 થી 35 બે માર્ક્સનો રહેશે. પ્રત્યેક ખોટા જવાબ માટે -0.5 ગુણ બાદ કરવામાં આવશે.

Question No. 21 to 35 (2 marks) - For every wrong answer -0.5 mark will be deducted.

(4) દરેક પ્રશ્નનો કાળજીપૂર્વક અભ્યાસ કરી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

Read the question carefully before selecting the correct option.

(5) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

All questions are compulsory.

SECTION - A : Q. 1 to 20 Multiple choice questions : (1 mark)

SECTION - B : Q. 21 to 35 Multiple Choise Questions : (2 marks)

**O.M.R. Sheet ભરવા અંગેની અગત્યની સૂચનાઓ આપેલ
O.M.R. Sheetની પાછળ છાપેલ છે.**

**Important instructions to fillup O.M.R. Sheet
is given on back side of the provided O.M.R. Sheet.**

SECTION-A/વિભાગ-અ

1 સંકીર્ણ સંયોજનોની ચુંબકીય ચાકમાત્રા શેના પર આધાર રાખે છે ?

- (A) ચુંબકીય ગ્રાહ્યતા
- (B) d-d સંક્રાંતિ
- (C) સંકીર્ણના રંગ
- (D) સંકીર્ણના આકાર

Magnetic moment of complex compounds depends on which of the following ?

- (A) Magnetic susceptibility
- (B) d-d transition
- (C) Color of the complex
- (D) Structure of the complex

2 જો P કક્ષકમા ઈલેક્ટ્રોનની સંખ્યા બે હોય તો J નું મૂલ્ય નીચેના પૈકી કયું લેવામાં આવે છે ?

By which of the followings, the value of J is represented when P orbital having two electrons ?

- (A) $2S + 1$
- (B) $2L + 1$
- (C) $L + S$
- (D) $L - S$

3 ધરા અવસ્થામાં d^3 આયન માટે S નું મૂલ્ય જણાવો.

Mention the value of S for d^3 ion in ground state.

- (A) 5/2
- (B) 3/2
- (C) 2
- (D) 3

4 ક્વોન્ટમ આંક $L=2$ હોય ત્યારે કઈ સંજ્ઞા મુકી શકાય ?

For quantum number $L=2$, which symbol is used ?

- (A) F
- (B) P
- (C) D
- (D) S

5 પીવાલાયક પાણીને વિજીવાણુકરણ કરવા વપરાતા રાસાયણિક પદાર્થો કયા છે ?

- (A) એમોનિયા અને ફોર્માલ્ડીહાઇડ
- (B) કેલ્શિયમ સલ્ફેટ અને સિલિકા
- (C) ઓઝોન અને પોટેશિયમ પરમેંગનેટ
- (D) સોડિયમ એલ્યુમિનેટ અને સિલિકા

What are the chemical substances used for sterilization of potable water ?

- (A) Ammonia and Formaldehyde
- (B) Calcium sulphate and silica
- (C) Ozone and Potassium permanganate
- (D) Sodium Aluminates and silica

6 સખત પાણીમાં કયા પદાર્થો મુખ્યત્વે હોય છે ?

- (A) Fe અને Mn ના બાયકાર્બોનેટ
- (B) Ca અને Mgના બાયકાર્બોનેટ
- (C) Fe અને Mn ના સલ્ફેટ
- (D) Na અને K ના સલ્ફેટ

What are the main substances present in hard water ?

- (A) Bicarbonate of Fe and Mn
- (B) Bicarbonate of Ca and Mg
- (C) Sulphate of Fe and Mn
- (D) Sulphate of Na and K

7 પરમ્યુટિટ એ કોનો સંકીર્ણ છે ?

- (A) કેલ્શિયમ સલ્ફેટ
- (B) કેલ્શિયમ સિલિકેટ
- (C) એલ્યુમિનિયમ સિલિકેટ
- (D) એલ્યુમિનિયમ સલ્ફેટ

Permutit is a complex of what ?

- (A) Calcium sulphate
- (B) Calcium silicate
- (C) Aluminium silicate
- (D) Aluminium sulphate

8 જે પદાર્થોના ઘટકોના Rf મૂલ્ય નજીક હોય તેઓને અલગ કરવા માટે પત્રવર્ણલેખનની કઈ પદ્ધતિ વપરાય છે ?

- (A) ત્રિજ્યાવર્તી પત્રવર્ણલેખન પદ્ધતિ
- (B) એક દિશીય પત્રવર્ણલેખન પદ્ધતિ
- (C) પાતળસ્તર વર્ણલેખન પદ્ધતિ
- (D) દ્વિ દિશીય પત્રવર્ણલેખન પદ્ધતિ

Which kind of paper chromatography method is used for the separation of the compound having Rf value of the components near to each other ?

- (A) Radial paper chromatography method
- (B) One dimensional paper chromatography method
- (C) Thin layer chromatography method
- (D) Two dimensional paper chromatography method

9 આયન વિનિમય વર્ણલેખન પદ્ધતિમાં સ્થિર કલા તરીકે શું વપરાય છે ?

- (A) બહુલક
- (B) પ્રવાહીનું સ્તર
- (C) એલ્યુમિના
- (D) પ્રવાહી

What is used as static phase in Ion Exchange chromatography ?

- (A) Polymer
- (B) Layer of liquid
- (C) Alumina
- (D) Liquid

10 એમીનો એસિડના પરીક્ષણ માટે કયું દ્રાવણ વપરાય છે ?

- (A) પોટાશિયમ ડાયક્રોમેટ દ્રાવણ
- (B) નીનહાઇડ્રીન દ્રાવણ
- (C) વીઓલ્યુરીક એસિડનું દ્રાવણ
- (D) ડાયથાયઝોનનું દ્રાવણ

What solution is used for the testing of Amino Acid ?

- (A) Potassium dichromate solution
- (B) Ninhydrine solution
- (C) Violuric acid solution
- (D) Dithiazone solution

11 પત્રવર્ણલેખન પદ્ધતિ દ્વારા બીજા (અ) સમૂહના ધનાયનોને છૂટાં પાડવા માટે તેમના કયા કારો વપરાય છે ?

- (A) નાઇટ્રેટના કારો
- (B) સોડિયમના કારો
- (C) એસિટેટના કારો
- (D) ક્લોરાઇડના કારો

For the separation of 2(A) group cations by paper chromatography, which of their salts are used ?

- (A) Nitrate salts
- (B) Sodium salts
- (C) Acetate salts
- (D) Chloride salts

12 લાપ્લાસિયન કારકનું સમીકરણ જણાવો.

Mention the equation of Laplacian Operator

(A) $\hat{A}(f+g) = \hat{A}f + \hat{A}g$

(B) $\hat{A}\hat{B} - \hat{B}\hat{A} = 0$

(C) $\nabla^2 f = 0$

(D) $\nabla = i \frac{d}{dx} + j \frac{d}{dy} + k \frac{d}{dz}$

13 નિસ્પંદબિંદુ એ તરંગ વિધેય Ψ નું મૂલ્ય કેટલું હોય ?

What is the value of Ψ at nodal point ?

(A) 1

(B) 0

(C) 3

(D) 2

14 પેટીની લંબાઈ વધતા એક પરિમાણીય પેટીમાં કણની શક્તિમાં શું ફેરફાર થાય ?

(A) શક્તિ ઘટે

(B) શક્તિમાં બે ગણો વધારો થાય

(C) કોઈ ફેરફાર ન થાય

(D) શક્તિ વધે

What change in the energy of a particle in one dimensional box take place with increasing the length of a box ?

(A) Energy decreases

(B) Energy increases doubly with increasing the length

(C) No change in energy

(D) Energy increases

15 જેમ તરંગ વિધેયમાં નોડની સંખ્યા ઓછી તેમ અનુવર્તી અવસ્થાની શક્તિમાં શો ફેર થાય છે ?

- (A) શક્તિ વધે છે.
- (B) શક્તિ અચળ રહે છે.
- (C) શક્તિ વ્યસ્ત પ્રમાણમાં ઘટે છે.
- (D) શક્તિ ઘટે છે.

What is the relation of energy with respect to lower number of nodes in wave function ?

- (A) Energy increases
- (B) Energy remains constant
- (C) Energy decreases in inversely proportion
- (D) Energy decreases

16 હેમિલ્ટોનિયન સમીકરણ નીચેના પૈકી કયા સમીકરણ વડે દર્શાવી શકાય ?

Which one of the following is the Hamiltonian equation ?

(A) $H = \frac{\hbar^2}{2m} \nabla_i^2 + \hat{V}$

(B) $H = -\frac{\hbar^2}{2m} \nabla_i^2 + \hat{V}$

(C) $H\Psi = E\Psi$

(D) $H = \frac{h^2}{2m} \nabla_i^2 + \hat{V}$

17 સંભાવના વિધેયને નીચે પૈકી કઈ સંજ્ઞા વડે દર્શાવવામાં આવે છે ?

By which of the following symbols, probability function is represented ?

- (A) Ψ^*
- (B) Ψ
- (C) f
- (D) Ψ^2

18 Cu^+ આયનનો રંગ કેવો હોય છે ?

- (A) રંગવિહિન
- (B) લીલો
- (C) જાંબલી
- (D) ભૂરો

What is the colour of Cu^+ ion ?

- (A) Colorless
- (B) Green
- (C) Violet
- (D) Blue

19 અમોનિયા બનાવવાની હેબર પદ્ધતિમાં ઉદ્દીપક તરીકે કઈ સંક્રાંતિ ધાતુ વપરાય છે ?

Which transition metal is used as a catalyst in the preparation of ammonia by Heber process ?

- (A) Mn
- (B) Cu
- (C) Cr
- (D) Fe

20 નિકલ ધાતુની ચલાયમાન સંયોજકતાઓ જણાવો.

- (A) +2 થી +4
- (B) +2 થી +6
- (C) +1 થી +3
- (D) +2 થી +3

Mention variable oxidation sates of Nickel

- (A) +2 to +4
- (B) +2 to +6
- (C) +1 to +3
- (D) +2 to +3

SECTION-B/વિભાગ-બ

- 21 જે આયનમાં અયુગ્મિત ઇલેક્ટ્રોનની સંખ્યા બે હોય તો તેની ચુંબકીય ચાકમાત્રાનું મૂલ્ય કેટલું હોવું જોઈએ ?

What will be the value of magnetic moment for an ion having two unpaired electrons ?

- (A) 3.87
(B) 5.92
(C) 1.73
(D) 2.83

- 22 $[\text{NiF}_4]^{2-}$ સંકીર્ણનો આકાર અને ચુંબકીય ગુણધર્મ જણાવો.

- (A) સમતલીય ત્રિકોણ અને પેરામેગ્નેટિક
(B) સમચતુષ્કલીય અને પેરામેગ્નેટિક
(C) સમચતુષ્કલીય અને ડાયામેગ્નેટિક
(D) સમતલીય ચોરસ અને ડાયામેગ્નેટિક

State the shape and magnetic property of $[\text{NiF}_4]^{2-}$ complex.

- (A) Trigonal planar and paramagnetic
(B) Tetrahedral and paramagnetic
(C) Tetrahedral and diamagnetic
(D) Square planar and diamagnetic

23 d^2 ગોઠવણી માટે માઈક્રોસ્ટેટની સંખ્યા કેટલી હશે ?

What will be the number of microstates for d^2 arrangement ?

- (A) 20
- (B) 15
- (C) 45
- (D) 30

24 ઓક્સિજન પરમાણુ માટે ધરા અવસ્થામાં પદ સંજ્ઞા જણાવો.

- (A) ક્વીન્ટેટ ડી ફોર
- (B) ટ્રીપલેટ પી ઝીરો
- (C) ટ્રીપલેટ પી ટુ
- (D) ટ્રીપલેટ એફ ટુ

Mention term symbol for Oxygen atom in ground state

- (A) Quintet D four
- (B) Triplet P zero
- (C) Triplet P two
- (D) Triplet F two

25 Fe^{3+} આયન માટે ધરા અવસ્થામાં ક્વોન્ટમ આંક J જણાવો.

What is the quantum number J for Fe^{3+} ion in the ground state ?

- (A) 3/2
- (B) 3
- (C) 4
- (D) 5/2

26 ઝણાયન વિનિમય રેઝિન પાણીમાંથી કયા આયનોને દૂર કરે છે ?

- (A) ધનાયનો અને ઝણાયનો
- (B) અદ્રાવ્ય આયનો
- (C) ધનાયનો
- (D) ઝણાયનો

Which ions are eliminated by Anion Exchange Resin ?

- (A) Cations and Anions
- (B) Insoluble ions
- (C) Cations
- (D) Anions

27 ચોક્કસ દબાણ લાગુ પાડતા દ્રાવક પડદામાંથી દ્રાવણમાં દાખલ થઈ દ્રાવણને મંદ કરે તે ઘટનાને શું કહેવાય ?

- (A) અભિસરણ
- (B) વિદ્યુત પારશ્લેષણ
- (C) નિસ્યંદન
- (D) પ્રત્યાભિસરણ

At definite pressure solute enter to the solution through the membrane and make the solution dilute, what that phenomenon is called ?

- (A) Osmosis
- (B) Electro-dialysis
- (C) Distillation
- (D) Reverse Osmosis

28 પીવાલાયક પાણીને વિજીવાણુકરણ કરવા માટેની કલોરેમાઈન પદ્ધતિમાં
 $2\text{NH}_3+2\text{Cl}_2 = ?$

- (A) ડાયકલોરેમાઈન
- (B) ટેટ્રાકલોરેમાઈન
- (C) ટ્રાયકલોરેમાઈન
- (D) મોનોકલોરેમાઈન

In chloramine method for the sterilization of potable water,
 $2\text{NH}_3+2\text{Cl}_2 = ?$

- (A) Di chloramine
- (B) Tetra chloramine
- (C) Tri chloramine
- (D) Mono chloramine

29 સમુહ-3 (બ) ના ધન આયનોને પત્રવર્ણલેખન પદ્ધતિ દ્વારા છૂટાં પાડવા કયા પ્રક્રિયકનો
છંટકાવ કરવામાં આવે છે ?

- (A) વીઓલ્યુરીક એસિડ
- (B) પેન્ટાસાયનો એમાઈન ફેરેટ / રુબેનિક એસિડ
- (C) નીનહાઈડ્રીનનું દ્રાવણ
- (D) દ્રાવણ ડાયથાઝોનનું કલોરોફોર્મમાં દ્રાવણ

Which reagent is used as a sprayer for the separation of group
3(B) cations by paper chromatography ?

- (A) Violuric acid solution
- (B) Penta cyanoammine ferrate / Rubenic acid
- (C) Ninhydrine solution
- (D) Dithiazone in chloroform

30 પત્રવર્ણલેખન દ્વારા ધનાયનોનું અલગીકરણ કરતા Ag⁺ માટે Rf મૂલ્ય કેટલું મળે છે ?

What Rf value for Ag⁺ is obtained in the separation of cations by paper chromatography method ?

(A) 0.24

(B) 0.57

(C) 0.10

(D) 0.43

31 સમીકરણ $\Psi = A \sin \frac{n\pi}{a} x$ માં અચળાંક A ની કિંમત કેટલી હોય છે ?

What is the value of A in the equation $\Psi = A \sin \frac{n\pi}{a} x$?

(A) $\sqrt{2/a}$

(B) $2/a$

(C) $\sqrt{2}$

(D) $\sqrt{3/a}$

32 નીચેના પૈકી કયું સમીકરણ આઈગન મુલ્ય સમીકરણ છે ?

By which of the following equations, the Eigen value equation is represented ?

(A) $\nabla^2 f = 0$

(B) $\hat{A} f = f'$

(C) $d/dx \cdot \sin 2x = \cos 2x$

(D) $d^2/dx^2 \cdot \sin x = -\sin x$

33 શ્રોડિંજરનું ત્રિ-પરિમાણીય સમીકરણ જણાવો.

State three dimensional Schrodinger equation

(A) $\nabla^2 \Psi + \frac{8\pi^2 m}{h^2} (E - U) \Psi = 0$

(B) $\frac{d^2 \Psi}{dx^2} + \frac{4\pi^2}{\lambda^2} \Psi = 0$

(C) $H\Psi = E\Psi$

(D) $\frac{d^2 \Psi}{dx^2} + \frac{8\pi^2 m}{h^2} (E - U) \Psi = 0$

34 H_2^+ અણુ આયન માટે અપાકર્ષણ શક્તિ કયા સમીકરણ વડે દર્શાવી શકાય ?

By which equation repulsion energy of H_2^+ molecule ion is represented ?

(A) $e^2 \sum_{i=1}^{i=6} \frac{1}{r_{i,c}}$

(B) $-3e^2 \sum_{i=1}^{i=6} \frac{1}{r_{i,c}}$

(C) $+e^2 \sum_{i=1}^{i=2} \frac{1}{r_{ij}} + \frac{1}{r_{AB}}$

(D) $+e^2 \sum_{i=1}^{i=3} \frac{1}{r_{ij}}$

35 Li પરમાણુ માટે ગતિ શક્તિ (T) કયા સમીકરણ વડે દર્શાવી શકાય ?

By which equation energy T for Li atom is represented ?

(A) $-\frac{\hbar^2}{2m} \sum_{i=1}^{i=3} \nabla_1^2$

(B) $\frac{\hbar^2}{2m} \sum_{i=1}^{i=3} \nabla_1^2$

(C) $-\frac{\hbar^2}{2m} \nabla^2$

(D) $\frac{\hbar^2}{2m} \nabla_1^2$

